

Република Србија

УПРАВНИ СУД

6 Уж 385/22

Дана 21.04.2022. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Вукашиновић, председника већа, Јасмине Минић и Мире Василијевић, чланова већа, са судским саветником Милицом Новаковић, као записничарем, одлучујући о жалби Коалиције Уједињени за победу Београда, поднетој преко овлашћених лица Владимира Обрадовића из Београда, Госпићка број 12 и Душана Динчића из Београда, Чакорска број 2а, изјављеној против решења Градске изборне комисије града Београда, број 013-500/22 од 14.04.2022. године, у предмету заштите изборног права, у нејавној седници већа, одржаној дана 21.04.2022. године, у 22,00 часова, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба **СЕ ОДБИЈА.**

Образложење

Ожалбеним решењем број: 013-500/22 од 14.04.2022. године, донетим на 30. седници одржаној дана 14.04.2022. године, у тачки 1. диспозитива, одбијен је, као неоснован, приговор Коалиције Уједињени за победу Београда, поднет на гласање на бирачком месту број 34 у Градској општини Земун, због неправилности током спровођења гласања на изборима за одборнике Скупштине града Београда одржаним 03.04.2022. године, док је тачком 2. диспозитива, констатовано да се решење објављује на веб презентацији Републичке изборне комисије.

Жалбом поднетом непосредно Управном суду дана 17.04.2022. године у 21,00 часова, жалилац оспорава законитост ожалбеног решења, наводећи да је Градска изборна комисија у ожалбеном решењу констатовала да радње које су описане као нарушавање реда на бирачком месту не представљају неправилности које би биле од утицаја на законито спровођење гласања и утврђивање резултата гласања, нити представљају законски основ за поништавање и понављање гласања на бирачком месту број 34 у Градској општини Земун. Даље наводи да му је материјал за 30. седницу Градске изборне комисије, која је почела у 20,00 часова, достављен на e-mail у 19,17 часова, а материјал у папиру непосредно пре почетка седнице, док је обавештење за седницу

достављено СМС поруком у 18,43 часова. С обзиром да је на дневном реду било 214 тачака о исто толико приговора, нико од чланова Градске изборне комисије није био у могућности да прочита ни приговоре ни предлоге о њиховом одбијању, на шта су чланови Градске изборне комисије изнели примедбе на поступање председника Градске изборне комисије, јер им је онемогућено расправљање. Сматра да је оваквим поступањем прекршен Пословник о раду органа за спровођење избора у члану 23., а председник Градске изборне комисије није образложио разлоге због чега седница Градске изборне комисије није заказана у прописаном року, као и због чега је материјал за седницу достављен на самој седници. Поред тога истиче да му од стране Градске изборне комисије нису достављена доказна средства на која се доносилац ожалбеног решења позива. При наведеном, орган за спровођење избора није применио члан 116. Закона о општем управном поступку, а у складу са чланом 8. став 2. Закона о локалним изборима. Став органа за спровођење избора да подносилац приговора није указао на било какву неправилност у раду бирачког одбора је заснован на погрешној примени материјалног права, јер уношење назнаке да је у Записнику о раду бирачког одбора стављена примедба, значи управо супротно. Цитирајући члан 105. Закона о избору народних посланика истиче да примедбе које сачињава најмање један од чланова бирачког одбора јесу доказ да су се на бирачком месту десиле неправилности током спровођења гласања које могу бити од утицаја на утврђивање изборних резултата. Сходно томе сматра да је Градска изборна комисија била дужна да од бирачких одбора прибави доказ да ли је примедба била приложена уз записник или није, а губитак или скривање примедби на рад бирачких одбора је одговорност бирачких одбора. У примерку записника који је уручен подносиоцу изборне листе од стране бирачког одбора, јасно је убележена чињеница да постоји примедба која је приложена бирачком одбору уз записник о раду, што ствара обориву претпоставку да је иста приложена, све док се другчије не докаже. Истиче да је Градска изборна комисија намерно занемарила чињеницу да је приликом гласања ван бирачког места дошло до физичког и вербалног напада на члана бирачког одбора Слободана Ђорђевића, због његовог супростављања да преда гласачке листиће, и то од стране двојице чланова бирачког одбора и функционера Српске напредне странке, тачније председника Градске општине Земун и члана Градске изборне комисије у сталном саставу Јане Љубичић, која је била одређена за координатора Градске изборне комисије за територију Градске општине Сурчин, а не Земун. Наведеним радњама нарушен је ред на бирачком месту, јер су на истом била присутна лица која немају права и дужности у вези са спровођењем избора и примењено је насиље на бирачком месту против члана бирачког одбора. Цитирајући члан 98. Закона о избору народних посланика, даље сматра да је неоснован и у супротности са законом закључак Градске изборне комисије да нема основа да је на бирачком месту бр. 34 у Градској општини Земун учињена било каква неправилност која би била од утицаја на законитост изборног поступка. Стога поступање бирачког одбора и функционера Српске напредне странке и Градске изборне комисије јасно говори у прилогу чињенице да су се на предметном бирачком месту догодиле неправилности које су од утицаја на законитост изборног поступка и доводе до поништаја гласања на бирачком месту. Предлаже да суд поништи решење Градске изборне комисије број 013-500/22 од 14.04.2022. године и да у спору пуне јурисдикције мериторно одлучи и поништи резултате гласања са бирачког места број 34 Градска општина Земун, те наложи расписивање поновних избора на том бирачком месту.

Поступајући по налогу Управног суда из решења број 6 Уж 385/22 од 18.04.2022. године, Градска изборна комисија града Београда је доставила Управном суду одговор на жалбу дана 18.04.2022. године у 22,30 часова. У одговору на жалбу

оспорава наводе из жалбе у целости, наводећи да је решење 013-500/22 од 14.04.2022. године, законито и у свему остаје код навода из образложења ожалбеног решења, са предлогом да се жалба одбије као неоснована.

Одлучујући о поднетој жалби, која је благовремена, допуштена и изјављена од овлашћеног лица, Управни суд је на основу члана 97. став 1. у вези са чланом 85. став 1. Закона о локалним изборима ("Службени гласник РС", број 14/22), оценом навода жалбе, одговора на жалбу и достављених списа ове изборне ствари, нашао да жалба није основана.

Из списка предмета и образложења ожалбеног решења, произлази да је жалилац дана 06.04.2022. године, у 19,37 часова, Градској изборној комисији града Београда, преко овлашћеног лица, поднео приговор због неправилности током спровођења гласања на бирачком месту број 34 у Београду - Градска општина Земун. Наведеним приговором указано је да је дана 03.04.2022. године члан бирачког одбора на бирачком месту бр. 34, Градска општина Земун, испред Коалиције Уједињене опозиције Србије, Слободан Ђорђевић, као повереник за гласање ван бирачког места, заједно са двојицом чланова бирачког одбора, на адреси Првوماјска број 56 у ГО Земун звонио на врата стана број 101, на којима се појавио власник, који је, након што су му чланови бирачког одбора саопштили разлог доласка рекао да је већ једном гласао, на шта су остали чланови бирачког одбора хтели да провере УВ лампом да ли је он заиста гласао. Међутим, на то се успротивио Слободан Ђорђевић који је желео да се установи преко бирачког одбора да ли је наведено лице гласало. Како су се код Слободана Ђорђевића налазили листићи за гласање у коверти, остали чланови бирачког одбора су хтели да узму гласачке листиће, што Ђорђевић није дозволио, већ им је рекао да је то што раде кривично дело крађе и да бирач не може два пута да гласа, па је настало комешање и гурање. Након тога, сви чланови бирачког одбора су позвали полицију, са којом су дошли председник ГО Земун Гаврило Ковачевић и координатор Градске изборне комисије Јана Љубичић. Наведени функционери су претили и викали на Ђорђевића због тога што је онемогућио да исто лице два пута гласа. Како је реч о нарушавању гласања на бирачком месту од стране чланова бирачког одбора и како је покушана изборна крађа односно омогућавање да исто лице гласа два пута, предложио је поништавање гласања и понављање гласања на бирачком месту 34 Градска општина Земун.

Градска изборна комисија је, претходно испитујући приговор у смислу одредбе члана 162. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", број 18/16 и 95/18-аутентично тумачење), а у складу са одредбом члана 8. став 2. Закона о локалним изборима, утврдила да је приговор благовремен, дозвољен и изјављен од стране овлашћеног лица. Поводом навода из приговора да је дошло до нарушавања гласања на бирачком месту од стране чланова бирачког одбора, Градска изборна комисија је цитирајући одредбу члана 56. став 1. Закона о локалним изборима, констатовала да радње које су описане као нарушавање реда на бирачком месту не представљају неправилности које би биле од утицаја на законито спровођење гласања и утврђивање резултата гласања, нити представљају законски основ за поништавање гласања на бирачком месту број 34 у Градској општини Земун. С тим у вези, констатовано је да у изборном материјалу недостају примедбе чланова бирачког одбора које се у приговору истичу, а достављена Службена белешка МУП-а Полицијске управе за град Београд, ПС Земун, сачињена поводом обавештења примљеног од грађана, може бити предмет неког другог поступка, те се њени

наводи не могу односити на поступак спровођења гласања на овом бирачком месту. Градска изборна комисија је посебно констатовала да је чланом 57. став 1. Закона о локалним изборима, прописано да подносилац проглашене изборне листе, има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе приговор на гласање на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања, у вези са чиме је констатовано да се на спровођење гласања на бирачком месту на локалним изборима, сходно примењују одредбе Одељка 3 Закона о избору народних посланика "Гласање на бирачком месту", док су питања у вези са утврђивањем резултата гласања и сачињавањем, односно попуњавањем записника о раду бирачког одбора уређена Одељком 4 "Утврђивање резултата гласања на бирачком месту" истог закона. У складу са свим изнетим, Градска изборна комисија је констатовала да се околност на коју се приговором указује не може сматрати неправилношћу током спровођења гласања која би била основ за поништавање гласања на бирачком месту из члана 57. Закона о локалним изборима, због чега се приговор треба сматрати неоснованим, у складу са чиме је донета одлука, као у диспозитиву ожалбеног решења.

Одредбом члана 8. став 1. Закона о локалним изборима ("Службени гласник РС", број 14/22) прописано је да се одредбе закона којим се уређује избор народних посланика сходно примењују и на локалне изборе у питањима која овим законом нису посебно уређена.

Одредбом члана 56. став 1. Закона о локалним изборима прописано је да изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим поништава гласање на бирачком месту ако утврди: 1) да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су изашли на изборе; 2) да је бирачки одбор омогућио да гласа лице које није уписано у извод из бирачког списка; 3) да у гласачкој кутији нема контролног листа, односно да контролни лист није попуњен или да га није потписао први бирач и бар један члан бирачког одбора; 4) да је збир броја неупотребљених гласачких листића и број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја гласачких листића које је примио бирачки одбор.

Одредбом члана 57. став 1. Закона о локалним изборима прописано је да подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе приговор на гласање на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања.

Одредбом члана 98. Закона о избору народних посланика ("Службени гласник РС", број 14/22) прописано је да је бирачки одбор дужан да одржава ред на бирачком месту (став 1); ако се наруши ред на бирачком месту, бирачки одбор може да прекине гласање док се ред не успостави (став 2); ред на бирачком месту сматра се нарушеним нарочито онда када се на бирачком месту или непосредно испред бирачког места, између осталог: употребом мобилног телефона и других средстава за везу неовлашћено дају обавештења о дешавањима на бирачком месту, а нарочито о томе која лица су изашла, односно нису изашла на изборе, праве спискови бирача који су изашли или нису изашли на изборе ван службене евиденције у изводу из бирачког списка (став 3. тач. 3. и 4); чланови бирачког одбора који су задужени за извод из бирачког списка могу на посебном листу папира да уписују цртицу за сваког бирача који је изашао на изборе и на тај начин воде евиденцију о излазности (став 4).

Одредбом члана 105. Закона о избору народних посланика, прописано је да бирачки одбор у записник о раду бирачког одбора уноси: број бирача који су уписани у извод из бирачког списка, број бирача који су изашли на изборе, број гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији, број неважећих гласачких листића, број важећих гласачких листића и број гласова који је добила свака изборна листа (став 1.). Записник о раду бирачког одбора садржи и друге чињенице значајне за ток и утврђивање резултата гласања на бирачком месту, укључујући податке о времену када је отворено и затворено бирачко место, о провери исправности гласачке кутије и попуњавању и потписивању контролног листа, о провери да ли је гласачка кутија све време била исправна и запечаћена и да ли је пронађен контролни лист, о евентуалном прекиду гласања и нарушавању реда на бирачком месту, као и примедбе чланова бирачког одбора (став 2.). Записник о раду бирачког одбора потписују чланови бирачког одбора, односно њихови заменици (став 3.).

Код оваквог чињеничног и правног стања ствари, а имајући у виду цитиране одредбе наведених закона, према оцени Управног суда, правилно је одлучила Градска изборна комисија када је у правилно спроведеном поступку одлучивања, одбила приговор подносиоца, дајући за своју одлуку јасне и на закону засноване разлоге. Ово стога што је, и по оцени суда, навод жалбе да је у примерку записника, који је уручен подносиоцу изборне листе од стране бирачког одбора, јасно убележена чињеница да постоји примедба која је приложена бирачком одбору уз записник о раду бирачког одбора, није довољан да би се могло закључити да је на бирачком месту 34 Градске општине Земун, дошло до таквих неправилности, које могу довести до поништавања гласања на наведеном бирачком месту. Ово посебно, што је, увидом у оригинал Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда (Образац СГБРГ-2/22) на бирачком месту број 34 Земун утврђено да је у рубрици 15, која гласи: "Да ли су чланови бирачког одбора имали примедбе на поступак спровођења гласања на бирачком месту (*Ако су чланови бирачког одбора имали примедбе, потребно је да их наведу у посебном прилогу који је саставни део овог записника*)", заокружено: ДА, али да је увидом у достављени изборни материјал утврђено да се у истом не налази прилог односно примедба на ток гласања на који се указује наводима поднетог приговора и који је приложен уз исти. Из наведеног Записника, такође, произилази да су у свим рубрикама унети подаци, број гласова који је добила свака изборна листа, као и да је Записник потписан од стране председника и чланова бирачког одбора, што даље јасно упућује на то да чланови бирачког одбора, нису имали примедбе на поступак спровођења гласања на наведеном бирачком месту. Притом, суд указује на то да било каква примедба сама по себи не може за последицу имати поништавање гласања, већ такву последицу може да произведе примедба, која указује на неправилности у току гласања, које су такве природе да могу утицати на резултате гласања, али такве примедбе морају бити поткрепљене адекватним доказима и/или аргументима, а не паушалним и описно датим тврдњама.

Суд је ценио наводе жалбе, којима се указује на одредбе члана 98. Закона о избору народних посланика, али је ове наводе оценио као неосноване, јер из достављеног изборног материјала не произлази да је пријављено нарушавање реда на бирачком месту присуствовањем лица која нису чланови бирачког одбора, нити да је од стране тих лица примењено насиље. Имајући у виду да у Записнику о раду бирачког

одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда на бирачком месту 34 у ГО Земун од 03.04.2022. године, није наведено да је бирачки одбор прекинуо гласање док се евентуално нарушени ред у току гласања успостави, а на шта је имао право у смислу цитиране одредбе члана 98. Закона о избору народних посланика, то суд налази да наведени разлози у приговору, који су поновљени у жалби, не могу довести до другачије одлуке у овом изборном спору, те да је Градска изборна комисија правилно утврдила да на наведеном бирачком месту није учињена било каква неправилност која би била од утицаја на законитост изборног поступака.

Управни суд је, такође, оценио као неоснован навод подносиоца жалбе да је на Градској изборној комисији да доказује постојање писане примедбе, будући да подносилац приговора, и поред извршене контроле изборног материјала и сачињавања извештаја од стране надлежних органа у циљу провере правилности гласања на овом бирачком месту и утврђивања да на истом није било неправилности, и даље тврди да постоји писана примедба, па је у ситуацији када је у записнику констатовано да на бирачком месту, није било примедби, жалилац дужан да докаже постојање евентуалних примедби у писаном облику, као и њихово евентуално скривање, при чему су релевантним општим актима, прописана правна средства и поступци, који се у циљу заштите изборног права могу искористити од стране учесника изборног процеса и у вези са оваквим тврдњама, на које указује подносилац жалбе.

Управни суд је имао у виду захтев подносиоца жалбе да суд мериторно реши ову изборну ствар, односно да поништи изборе, али је нашао да за овакав начин одлучивања у конкретном случају нису испуњени услови из члана 87. став 2. Закона о локалним изборима, с обзиром да је жалбу одбио.

Са изнетих разлога, Управни суд је применом одредби члана 40. став 1. и 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" бр. 111/09), које се сходно примењују на основу одредбе члана 8. став 3. Закона о локалним изборима, одлучио као у диспозитиву пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 21.04.2022. године у 22,00 часова, 6 Уж 385/22

Записничар
Милица Новаковић, с.р.

Председник већа-судија
Јасминка Вукашиновић, с.р.

МК